

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Το Σάββατο 11 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε στα Γιάννινα ο αποκριάτικος χορός, που διοργανώθηκε από τους Συλλόγους: **Εξωραϊστικό - Εκπολιτιστικό Σύλλογο Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος»**, **Εκπολιτιστικό Σύλλογο Δεματίου «Η Πρόοδος»** και **Πολιτιστικό Σύλλογο Μηλιωτών Ζαγορίου**.

Ο αποκριάτικος χορός καθιερώθηκε να γίνεται κάθε χρόνο από κοινού από τους τρεις συλλόγους. Φέτος την ευθύνη είχε ο **Εξωρ. - Εκπ/κός Σύλλογος Δεματίου «Ο Άγιος Νικόλαος»**. Ο χορός σημείωσε επιτυχία, αφού η προσέλευση χωριανών ήταν αρκετά μεγάλη. Το κέντρο ήταν ευρύχωρο και η παραμονή σε αυτό άνετη. Το γλέντι ξεκίνησε με το μικρό χορευτικό του Δεματίου, που χόρευε χορούς του τόπου μας.

Την Κυριακή 12 Μαρτίου ο **Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτών** άναψε φωτιά στο χωριό και οργάνωσε γλέντι με την παρουσία όλων σχεδόν των χωριανών.

Την ίδια μέρα ο **Εκπ/κός Σύλλογος Δεματίου «Η Πρόοδος»** άναψε φωτιά στους Βουτανσαίους.

Την Τσικνοπέμπτη 2 Μαρτίου έγινε στα Γιάννινα ο αποκριάτικος χορός του **Πολιτιστικού Συλλόγου Ιτέας**. Ο Σύλλογος διοργάνωσε και λαχειοφόρο αγορά με πολλά δώρα.

Την πρώτη Κυριακή της Αποκριάς, 5 Μαρτίου, ο **Φιλοπροοδευτικός Σύλλογος των εν Ιωαννίνους Πετριωτών** διοργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στο Πέραμα.

Το Σάββατο της Αποκριάς, 11 Μαρτίου, ο **Μορφωτικός - Αναπτυξιακός Σύλλογος Γρεβενιτίου** οργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στα Γιάννινα.

Το Σάββατο, 11 Μαρτίου επίσης, η **Αδελφότητα Κρυόβρυσης** διοργάνωσε τον αποκριάτικο χορό στα Γιάννινα.

Την Κυριακή 12 Μαρτίου στη **Λιάπη** ο **Πολιτιστικός Σύλλογος** διοργάνωσε γλέντι και άναψε φωτιά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτών διαμόρφωσε το χώρο, όπου θα στεγάζεται πλέον το Αγροτικό Ιατρείο Μηλιωτών.

Έκοψε και εκποίησε τις λεύκες, που είχαν φυτευτεί εθελοντικά από χωριανούς με πρωτοβουλία του Συλλόγου, μέσα στον οικισμό και κατά μήκος του επαρχιακού δρόμου. Επειδή οι λεύκες είχαν μεγαλώσει αρκετά υπήρχε κίνδυνος από τον αέρα να προξενήσουν ατυχήματα.

Με δαπάνη του Συλλόγου επίσης διαμορφώθηκε ο παλαιός δρόμος που οδηγεί στο πέτρινο γεφύρι Καμπέραγα.

Με τη φροντίδα του Συλλόγου έγινε και δεντροφύτευση της πλατείας και άλλων κοινοχρήστων χώρων με δέντρα που χορήγησε το Δασαρχείο Ιωαννίνων.

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΑΠΑΙΤΕΙ ΚΟΜΒΟ ΣΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

Κόμβο της Εγνατίας οδού στο Περιστέρι απαιτεί ο Δήμος Εγνατίας και οι κάτοικοι της περιοχής.

Με την πρόσφατη δημοπράτηση του τμήματος ποταμός Άραχθος - Περιστέρι, δεν προβλέπεται κατασκευή κόμβου στο Περιστέρι. Οι άλλοι δύο κόμβοι θα κατασκευαστούν στο Μέτσοβο και στον Άραχθο (περίπου στο 29^ο χιλιόμετρο της σημερινής Εθνικής οδού).

Ο Δήμος Εγνατίας συγκρότησε επιτροπή αγώνα, για το δίκαιο αυτό αίτημα και ζητά από το ΥΠΕΧΩΔΕ και την ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ Α.Ε. την επανεξέταση του θέματος.

Σύμφωνα με τελευταίες πληροφορίες το ΥΠΕΧΩΔΕ έκανε δεκτό το αίτημα κατασκευής κόμβου επί της Εγνατίας οδού στο Περιστέρι.

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Δημοσιεύουμε, επιγραμματικά, τις κυριότερες από τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου, που πάρθηκαν το μήνα που πέρασε:

1) Αποφάσισε τη σύσταση διαδημοτικής συνεργασίας με τους Δήμους Μετσόβου και Τύμφης και τις Κοινότητες Βοβούσας και Μηλέας, σχετικά με τη διαχείριση των δασών.

Τη σύσταση διαδημοτικής συνεργασίας με τους δήμους και κοινότητες της Βόρειας και Κεντρικής Πίνδου για την αξιοποίηση του ορεινού όγκου της Πίνδου.

Επίσης τη σύσταση διαδημοτικής συνεργασίας με το Δήμο Περάματος και Κεντρικού Ζαγορίου για την αξιοποίηση του Μιτσικελίου.

2) Ενέκρινε τους απολογισμούς έτους 1999 των σχολικών επιτροπών και τους απολογισμούς 1997 και 1998 των πρώην Κοινοτήτων και του Συμβουλίου Περιοχής.

3) Όρισε την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια επιτροπή καθορισμού τετραγωνικών μέτρων οικιών.

4) Παράτεινε τη μίσθωση στο Δασαρχείο Μετσόβου του Δασικού Φυτωρίου Φλαμπουραρίου.

5) Παραχώρησε την εκμετάλλευση των δημοτικών δασών στους δασικούς συνεταιρισμούς Μακρινού, Ανθρακίτη, Δολιανής, Καστανώνα, Φλαμπουραρίου, Ελατοχωρίου, Τριστένου και Ιτέας και αποφάσισε τη δημοπράτηση του δάσους Καβαλλάρου.

6) Καθόρισε την αμοιβή του δικηγόρου για την αγωγή του Δημ. Διαμερίσματος Δεματίου κατά του Ελληνικού Δημοσίου.

7) Αποφάσισε την ίδρυση της Αναπτυξιακής Εταιρείας Βόρειας και Κεντρικής Πίνδου.

8) Ενέκρινε τις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης για τη Σύσταση Στρατηγικού Επιχειρησιακού Σχεδίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Αν. Ζαγορίου και όρισε την επιτροπή αξιολόγησης των φακέλων της μελέτης, δαπάνης 30 εκατ. δρχ. Μειώθηκαν Β. Σπύρου και Η. Κίτσιος.

9) Επανακαθόρισε τα όρια των Δημ. Διαμερισμάτων Πέτρας και Ποταμιάς.

10) Αποφάσισε την εκμίσθωση του περιστεύματος βοσκής Ελατοχωρίου και Δολιανής.

11) Συζήτησε τον τρόπο ελέγχου διακίνησης των μαρμάρων Δεματίου και το μίσθωμα που καταβάλλεται στο Δήμο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Η Γλυκερία Γ. Μπαζαλέκου αρραβωνιάστηκε με το Νικόλαο Εξάρχου από τη Φούρκα.

ΓΑΜΟΙ

1. ΚΙΛΚΙΣ: Στις 22 Φεβρουαρίου έγινε ο γάμος του Χαράλαμπου Παντελίδη, γιου της Χωριανής μας Δημήτρας Ευαγ. Αγγέλη με τη Σοφία Ξενίδη.
2. ΑΘΗΝΑ: Στις 11 Μαρτίου έγινε ο γάμος της Μαίρης Ι. Παπαγεωργίου με τον Άγγελο Λάζο, από την Αθήνα.
Να ζήσουν ευτυχισμένα!

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 5 Μαρτίου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Γρηγορίου Ν. Παππά.
2. ΤΡΙΣΤΕΝΟ: Στις 12 Μαρτίου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της Ελένης Σαλατιπιδά.
3. ΑΘΗΝΑ: Στις 26 Μαρτίου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Χρήστου Αγ. Μπέλλου.
Αιώνια τους η μνήμη!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

Την Κυριακή 14 Μαΐου θα τελεστεί μνημόσυνο στο Δεμάτι για την ανακομιδή των οστών του Κων/νου Ζιάβρα.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ Ι. ΚΑΤΣΕΦΤΗ

Στη μνήμη της Βασιλικής Ι. Κατσεφτή ο Γεώργιος Χρ. Οικονόμου προσέφερε το ποσό των 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Δεματίου.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΓΓ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Στη μνήμη του Χρήστου Αγγ. Μπέλλου προσέφεραν τα παρακάτω ποσά:
1) Η σύζυγός του Αικατερίνη και τα παιδιά του Ευθύμιος και Αθηνά Μπέλλου και Σπυριδούλα και Ελευθέριος Ξύστρας 50.000 δρχ. στον Ι. ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων, 50.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Δεματίου και 50.000 δρχ. στον Πολιτιστικό Σύλλογο Μηλιωτάδων, 2) Ο εγγονός του Κων/νος Μπέλλος 50.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων και 50.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Δεματίου, 3) Η οικογένεια Αριστοτέλη Οικονόμου 50.000 δρχ. στον Ι. ναό Αγίου

Αθανασίου Μηλιωτάδων, 4) Η οικογένεια Βασιλείου Σπύρου 10.000 δρχ. στον Ι. ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων και 5) Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτάδων 10.000 δρχ. στον Ι. ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Στη μνήμη του Βασιλείου Κ. Οικονόμου ο Ευθύμιος Μιχ. Οικονόμου προσέφερε 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων και 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτάδων.

ΔΩΡΕΕΣ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ν. ΠΑΠΠΑ

Στη μνήμη του Γρηγορίου Ν. Παππά προσέφεραν:
1) Στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Δεματίου: Οικογένεια Βασιλείου Γρ. Παππά 10.000 δρχ., Οικογένεια Χρήστου Γρ. Παππά 10.000 δρχ., Οικογένεια Δημητρίου Κροκίδη 10.000, Οικ. Βασιλείου Γατσόμαλλου 10.000, Ιωάννης Β. Μπαρμπαλιός χρηματικό ποσό, Οικ. Γεωργίου Ι. Αγγέλη χρηματικό ποσό.
2) Στον Ι. Ναό Αγίας Κυριακής Βοτανασίων: Οικ. Βασιλείου Γρ. Παππά 10.000, Οικ. Χρήστου Γρ. Παππά 10.000.
3) Στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάδων: Οικ. Βασιλείου Γρ. Παππά 10.000, Οικ. Χρήστου Γρ. Παππά 10.000

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο εφημέριος της ενορίας Αγίου Νικολάου Δεματίου Ιερέας Πέτρος Παπαχρήστος ευχαριστεί θερμότητα τους παρακάτω οι οποίοι προσέφεραν χρηματικά ποσά για την αγιογράφηση του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Δεματίου στη μνήμη του Γρηγορίου Ν. Παππά: Λαμπρινή και Γεώργιο Ι. Αγγέλη, Ιωάννη Β. Μπαρμπαλιό, Βασίλειο και Χρήστο Γρ. Παππά, Βασίλειο Γατσόμαλλο και Δημήτριο Κροκίδη. Επίσης ευχαριστεί την Αικατερίνη Χρ. Μπέλλου, Ευθύμιο και Αθηνά Μπέλλου, Ελευθέριο και Σπυριδούλα Ξύστρας και Κων/νο Μπέλλο για τα χρηματικά ποσά που προσέφεραν για την αγιογράφηση του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Δεματίου στη μνήμη του Χρήστου Αγ. Μπέλλου.

Τέλος ευχαριστεί το Νικόλαο Κ. Κούλα για τις υπηρεσίες που προσέφερε στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Δεματίου.

ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Η χωριανή μας Μαρία Κ. Κούλα κατά τις περασμένες εισαγωγικές εξετάσεις για τα ΑΕΙ - ΤΕΙ εισήχθη στη Σχολή Ψυχολογίας Θεσσαλονίκης. Θερμά συγχαρητήρια!

ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Ο χωριανός μας Κων/νος Χρ. Τσιόλης έχασε το κινητό του τηλέφωνο στη διαδρομή από το Δημοτικό Σχολείο Μηλιωτάδων μέχρι το στάβλο του Αχιλλέα Αγγέλη. Παρακαλείται όποιος το βρήκε να το παραδώσει στον κάτοχό του.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - SOS

Δημοσιεύουμε «Σκέφτομαι και γράφω» του μαθητή της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Μηλιωτάδων Βασίλη Ι. Αγγέλη, με θέμα «Περιβάλλον - SOS», το οποίο πήρε το 3^ο βραβείο σε διαγωνισμό ανάμεσα στους μαθητές της ΣΤ' τάξης του Νομού Ιωαννίνων, στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Σήμερα το περιβάλλον έχει πολλά προβλήματα εξαιτίας του ανθρώπου.

Τα αυτοκίνητα έχουν γίνει πολλά και τα καυσαέρια τους μολύνουν την ατμόσφαιρα.

Τα εργοστάσια με τις καμινάδες τους μολύνουν τον αέρα και ρίχνουν τα απόβλητά τους στις λίμνες και τα ποτάμια. Μολύνονται έτσι τα νερά του πλανήτη μας.

Ο άνθρωπος πετάει τα σκουπίδια οπουδήποτε, χωρίς να σκέφτεται τα αποτελέσματά.

Τα δάση καίγονται ή κόβονται ανεξέλεγκτα από τον άνθρωπο που είναι η πηγή ζωής και υγείας. Η καταστροφή τους όμως έχει σαν αποτέλεσμα τη διάβρωση του εδάφους και έτσι απειλούμαστε από τις πλημμύρες.

Τα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα μολύνουν τα ποτάμια και τα υπόγεια νερά. Έτσι κινδυνεύει και ο άνθρωπος και τα ζώα.

Τα πυρηνικά εργοστάσια όταν δεν παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα καταστρέφουν το περιβάλλον.

Υπεύθυνοι για κάθε καταστροφή του περιβάλλοντός μας είμαστε εμείς οι άνθρωποι που πρέπει να σκεφτόμαστε πιο σοβαρά και να αλλάζουμε όσες συνήθειές μας είναι καταστροφικές.

Η εξαφάνιση πολλών ζώων και φυτών, τα ψόφια ψάρια στις ακτές μας είναι το σήμα SOS που εκπέμπει το περιβάλλον προς εμάς και πρέπει να το λάβουμε στα σοβαρά για να μπορέσουμε να το σώσουμε.

Σε κάθε βήμα μας θα πρέπει να γνωρίζουμε πως προστασία του περιβάλλοντος σημαίνει προστασία της ζωής μας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ
Μαθητής ΣΤ' τάξης Δημ. Σχολείου Μηλιωτάδων

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ» Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων Ζαγορίου Υπεύθυνος έκδοσης ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλειος Παπαευθυμίου
2. Βασίλειος Δ. Παπαζώης
3. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
4. Χρήστος Ι. Οικονόμου
5. Αλέξανδρος Κ. Σακκάς
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού: 1.500 δρχ.
Εξωτερικού: 25 δολάρια
35 μάρκα

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Βασίλειος Κ. Σπύρου ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

1. Αθανάσιος Γ. Μπαζούκας
2. Αριστοτέλης Οικονόμου
3. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
4. Βασίλειος Παπαευθυμίου

Πέτρα

Χιλιόμετρα από Γιάννινα 47, Υψόμετρο 960 μ., Έκταση 12.600 στρ., Πληθυσμός 439 κάτοικοι.

Το πιο ακραίο χωριό του Ζαγορίου απ' τα ανατολικά του σύνορα. Αποτελείται από δύο συνοικισμούς: την Πέτρα (251 κάτοικοι) και τα Σίτσαίνα ή Καλλιθέα (184 κάτοικοι). Μέχρι το 1967 είχε και τρίτο συνοικισμό, την Αγία Παρασκευή αλλά επειδή η περιοχή του συνοικισμού αυτού κρίθηκε επικίνδυνη λόγω κατολισθήσεων, εγκαταλείφθηκε και οι κάτοικοι μετοίκησαν στην Πέτρα.

Η Πέτρα, σύμφωνα με τις αφηγήσεις των κατοίκων της Ηλία Τσόντζου και Αθ. Ζόμπρα, δημιουργήθηκε στη σημερινή της θέση εδώ και διακόσια χρόνια.

Εκεί που είναι σήμερα χτισμένη η κεντρική εκκλησία του χωριού, Άγιος Νικόλαος, ήταν το μοναστήρι του Αγίου Νικολάου όπου βρέθηκε πλάκα με επιγραφή που φέρνει το όνομα του ιδρυτή του μοναστηριού μοναχού Κυπριανού και το έτος κτίσεως 1795. Την πλάκα εντοχίσανε οι σημερινοί κάτοικοι της πέτρας δίπλα απ' την καινούρια εκκλησία.

Το χωριό βρισκόταν στο Παλιόχωρι, στα Σίτσαίνα ή στην Αγία Παρασκευή. Και διαλύθηκε, κατά μια εκδοχή, λόγω κατολισθήσεως. Βυθίστηκε. Λέγεται ότι για πολύ καιρό ακουγόταν μέσα στη γη το λάλημα του πεινιού.

Κατά μια εκδοχή οι κάτοικοι έφυγαν εξ αιτίας των Σαχαβίων και πήγαν στη Θεσσαλία.

Στη σημερινή θέση ήρθαν πρώτα τρεις οικογένειες: Η οικογένεια Τσιατούρα που επέστρεψε από τη Θεσσαλία όπου είχε καταφύγει, μια οικογένεια από τη Βούρμπανη Κόνιτσα με το όνομα Νιούμαρης (πρόγονος του άλλοτε υπουργού Δημάρατου) και μια οικογένεια σκηνίτη-κτηνοτρόφου από το Τέροβο. Αυτές οι τρεις οικογένειες αποτέλεσαν τον πρωταρχικό πυρήνα ιδρύσεως του χωριού που τότε ονομαζόταν Άγιος Νικόλαος. Το όνομα Πέτρα το πήρε από μια θεόρατη πέτρα που κυλάστηκε από το βουνό, πέρασε πάνω απ' την εκκλησία και σταμάτησε στη θέση που είναι σήμερα η πλατεία του χωριού.

Από ευρήματα που τυχαία βρέθηκαν θαμμένα (πήλινα αγγεία κλπ.) στον διαλυθέντα οικισμό της Αγίας Παρασκευής, φαίνεται ότι υπήρχε οικισμός από την αρχαιότητα ή τη ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο.

Στην ίδια περιοχή υπάρχουν δυο μεγάλα λιθάρια, βράχοι θεόρατοι, σαν φυσικά κάστρα. Στον ένα βράχο, όπου πάνω του είναι το εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας, υπάρχουν ίχνη τείχους απροσδιόριστης εποχής. Υποθέτω όμως ότι πρέπει να είναι υπολείμματα βυζαντινών τείχους, γιατί δίπλα από το εκκλησάκι υπάρχουν και ερείπια εκκλησίας της βυζαντινής περιόδου, απ' ότι μου έλεγε ο συνταξιούχος δάσκαλος κ. Ηλ. Τσόντζος.

Επί Τουρκοκρατίας η Πέτρα όπως και η Χρυσοβίτσα ήταν τσιφλίκια του Μορλά μπέη. Μέρος δε της έκτασης της Πέτρας είχε τσιφλίκι και ο Χασάν Καραφέζος που το 'δωσε προικα στην κόρη του.

Μετά την απελευθέρωση ακολουθήθηκε και σε τούτα τα τσιφλίκια η ίδια διαδικασία με την κοινότητα Ιτέας. Το 1958 έγινε η οριστική διανομή των τσιφλικιών. Δηλαδή 45 χρόνια μετά την απελευθέρωση απ' τους Τούρκους! Τι να πει κανείς γι' αυτό που λέγεται Ελληνικό Κράτος!

Η σημερινή κατάσταση της Πέτρας δεν είναι απογοητευτική όπως σε άλλα χωριά. Πολλοί βέβαια των κατοίκων εγκατέλειψαν το χωριό. Αρκετοί μετανάστευσαν στη Γερμανία και στην Αμερική. Πολλοί μένουν στα Γιάννινα και στην Αθήνα. Είναι επιπρόσθετες, δημόσιοι υπάλληλοι, καταστηματάρχες. Οι μόνιμοι κάτοικοι είναι γεωργοκτηνοτρόφοι, χτίστες, τεχνίτες, συνταξιούχοι. Στα Σίτσαίνα, που ονομάστηκαν έτσι απ' το σιτάρι που βγάζουν, διατίθεται δημοτικό σχολείο. Η Πέτρα είναι νοικοκυρεμένο χωριό. Επειδή είχε και το 1912 απ' τους Τούρκους δεν έχει παλιά σπίτια. Το κέντρο του χωριού σε εντυπωσιάζει.

Η εκκλησία, το καμπαναριό, το κοιμητήρι, το ηρώο δείχνουν με πόση καλαισθητική ευαισθησία φροντίζουν το χωριό οι κάτοικοι του. Πολύ όμορφο επίσης είναι και το καφενείο, δίπλα στον πλάτανο.

Υπάρχει εκεί ένα καλό ξυλουργικό εργαστήριο και το πιο εντυπωσιακό και σπάνιο για την εποχή μας είναι ο νερόμυλος που έχει στην άκρη του χωριού ο Θανάσης Ζόμπρας. Και μη νομίζετε ότι είναι παλιός. Έγινε πριν από οχτώ χρόνια. Είδα με έκπληξη -αν θέλετε και με νοσταλγία- μια γυναίκα που ήρθε στο μύλο με το σακί φορτωμένο στην πλάτη.

Κρίμα που δεν πρόλαβα να τη φωτογραφίσω...
(Από το βιβλίο ΤΑ ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ Ιστορική Αναδρομή-Τουριστική Περιήγηση του Ευριπίδη Π. Μακρή, 1996)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Το στειροβότανο

Αυτό έχει μέγεθος μεγάλου φασουλίου ή και μεγαλύτερο και κάπως πλακέρο και μοιάζει πιο πολύ με τα μύδια της θάλασσας. Η παράδοση φέρει το στειροβότανο ότι έχει τη μορφή γυμνού άντρα με όλα τα σημάδια του φύλου του σε υποτυπώδη κατάσταση.

Λένε πως ανευρίσκεται σε θηλυκά ζώα που δεν γεννούν τρία και παραπάνω χρόνια και πετάγεται κατά το σφάξιμο του ζώου από το λαιμό του μαζί με το αίμα.

Το μεταχειρίζονται κατά πολλούς τρόπους. Πρώτα είναι το φάγωμα. Αν το φάει άντρας ή γυναίκα γίνεται οριστικά στείρος για πάντα. Αν το φέρει πάνω του γίνεται για το διάστημα που το φέρει πάνω του στείρος και αν το μυρίσει γίνεται προσωρινά στείρος ή στείρα και για 2-3 χρόνια μονάχα.

Ο πρώτος τρόπος δηλαδή το φάγωμα ήταν ο πιο σίγουρος γιατί έφερνε πλήρη και οριστική εξασφάλιση. Τον δεύτερο και τρίτο τρόπο, δηλαδή το κουβάλημα πάνω και το μύρισμα τον χρησιμοποιούσαν κυρίως οι άντρες που ήθελαν να μην έχουν συνέπειες οι εξωοικογενειακές τους δραστηριότητες καθώς και οι γυναίκες εκείνες που είχαν τον άντρα τους μακριά, στο στρατό ή το ταξίδι για να μη φανεί η απιστία τους. Τα αποτελέσματα όμως τις περισσότερες φορές δεν επαλήθευαν και το δικαιολογούσαν με το «χάλασμα» του στειροβότανου. Και αυτό γινόταν: α) Όταν το μύρισε γυναίκα ακάθαρτη ή το φόρεσε. β) Όταν θυμιατίστηκε στην εκκλησία ή στο σπίτι και γ) Όταν είχε περάσει από θάλασσα.

Τα μάγια

Πίστευαν πως αυτά τα έφτιαχναν οι μάγισσες και ήταν πολλά σχέδια. Αλλά τα έκαναν «για να μαγέψουν» κάποιον για να πάρει μια τσιούπτρα (κοπέλα), άλλα για να «ζουρλάνουν» κάποιον εχθρό τους και άλλα για να αρρωστήσουν ή και να πεθάνουν κάποιον που δεν τον χώνευαν να τον βλέπουν.

Τα μάγια αυτά τα χάλαναν μόνο οι «ριχτολόγοι» οι οποίοι συγκέντρωναν τους διαβόλους σε κάποιο απόκρυφο ρέμα, τους ξυλοφόρτωναν με το δικό τους τρόπο, βοηθούμενοι από ένα μαγικό βιβλίο «τη Σολωμονική» και τους εξανάγκαζαν να κάνουν το θέλημά τους.

Οι άνθρωποι αυτοί που ζουν και σήμερα, εγκατέλειψαν το επάγγελμά τους τα τελευταία χρόνια γιατί οι άνθρωποι πλέον έμαθαν γράμματα, ξύπνησαν και ακολουθούν κατά βήμα την πρόοδο και την εξέλιξη της ζωής.

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ Ιστορία - Λαογραφία. Β' Μέρος, 1986)

Στους Δεματιώτες της Αμερικής

Μεσ' τη δίνη του πολέμου,
και στις φτώχειας τη μιζέρια
φύγανε απ' το Δεμάτι
καμιά εξακοσιαριά νομάτοι.

Φιλοπάτριδες σεμνοί,
τούτη η γη σας προσκαλεί
Διότι τώρα στο Δεμάτι,
δυο παππούδες αμανάτι.

Πήγαν στην Αμερική,
για καλύτερη ζωή.
Δούλεψαν όμως σκληρά,
τούτα τα φτωχά παιδιά.

Χορταρίσαν τα κατώα,
και τα στήλια είναι υπόγεια.
Μα στη σκάλα ο κισσός,
σας προσμένει και αυτός.

Μέσα εκεί στα ρεστάραν,
απ' τα πιάτα είπανε: Αμάν.
Ζαγορίσιοι στη φίλαξιά,
την πατρίδα αγαλιά.

Φίλοι μου απ' το Δεμάτι,
θυμάστε απ' τη γη σας κάτι.
Να περνάτε εκεί καλά,
οι γονείς σας, τα παιδιά.

Πάντοτε είναι οι πρώτοι,
μέσ' τη γη τούτοι οι άνθρωποι.
Προκόψανε όλοι πολύ,
που είναι στην αλλοδαπή.

Χαρισμένο από έναν άγνωστο
- γνωστό
ΠΕ. ΖΑ.

Δωρεές για το τέμπλο και την αγιογράφιση του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Πέτρας

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή της Ενορίας Αγίου Νικολάου Πέτρας - Ζαγορίου Ιωαννίνων θεώρησε επιτακτικό καθήκον να ευχαριστήσει τους παρακάτω, που με τις δωρεές τους συνέβαλαν: α) στην κατασκευή ξυλόγλυπτου τέμπλου και β) στην αγιογράφιση του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου:

1) **Ανώνυμο ομογενή εξ Αμερικής**, ο οποίος διέθεσε το ποσό των **5.600.000 δραχμών** για την κατασκευή ξυλόγλυπτου τέμπλου και τον ανακηρύττει ως **ευεργέτην του χωριού**.

2) **Ομογενείς εξ Αμερικής**: Μιχαήλ και Τούλα Αραπογιάννη 300 δολάρια, Κων/νος Δ. Παπαϊωάννου 100, Ιωάννης Δ. Παπαϊωάννου 500, Σπυρίδων Λιβάνης 200, Χρήστος Αποστόλου 200, Πέτρος και Ειρήνη Καραμανίδη 100, Κλεοπάτρα Καραμανίδη 100, Αναστασία Καραμανίδη 100, Κωνσταντίνος Καραμανίδη 100, Δημήτρα Καραμανίδη 100, Αντώνιος Δαλαγγέλης 100, Ηλίας Α. Τσόντζος 100, Κων/νος Τσόντζος 100, Δημήτριος Σπύρου 100, Κων/νος Κοντοστέργιος 100, Ελένη Ζήδρου 50, Αναστασία Μπιζάνη 50, Αικατερίνη Θώμου 25.000 δρχ., Χριστίνα Παπαϊωάννου 15.000 δρχ., Τούλα και Μιχαήλ Αραπογιάννης 450.000 δρχ.

3) **Ομογενείς εξ Αυστραλίας**: Όλγα Τζάκου 100.000 δρχ.

4) **Εκ Πέτρας**: Πέτρος Δαλαγγέλης 100.000 δρχ., Ηλίας Τσόντζος 130.000, Γεώργιος Χατζής 100.000, Βασίλειος Ζώμπρας 95.000, Κων/νος Χρ. Τσόντζος 100.000, Ειρήνη Τσόντζου - Ντάφλου 100.000, Ελένη Παπακωνσταντίνου 195.000, Αναστάσιος και Σοφία Τσόντζου 100.000, Κωνσταντίνος Κασιμπούλου 110.000, Παντελής Κασίμης 100.000, Ιερ. Χριστόδουλος Ευθυμίου 57.000, Μαρία Παπαστεργίου 95.000, Οικογένεια Χατζηβασιλείου 100.000, Κων/νος και Ιωάννης Παπαναστασίου 250.000, Βασιλική Σκορδάκη - Κασίμη 100.000, Νικόλαος και Μαρία Συρίγου 100.000, Κων/νος Γεωργ. Τσόντζος 100.000, Μιλτιάδης Παπαστεργίου 100.000, Πέτρος Λεονταρίδης 100.000, Άγγελος Δαλαγγέλης 120.000, Κων/νος Άγγ. Δαλαγγέλης 200.000, Κων/νος Τάμπης 100.000, Σωτήριος και Χρήστος Παπακώστας 30.000, Χρήστος Τσολιός 30.000, Αναστάσιος Χ. Ζώμπρας 20.000, Αντώνιος Κασίμης 20.000, Ιερ. Δημήτριος Παπακώστας 20.000, Ιερ. Ιωάννης Κασίμης 10.000, Αθανάσιος Κασιμόπουλος 10.000, Λεοντάρης Χατζής 10.000, Βασίλειος Βραχάς 10.000, Αριστοτέλης Σπύρου 10.000, Γεώργιος Κασιμόπουλος 10.000, Νικόλαος Παπακώστας 10.000, Αγγελική Τσόντζου 10.000, Βασιλική Λεονταρίδη 10.000, Κων/νος Χατζής 10.000, Μαρία Παπαϊωάννου 50.000, Νικόλαος Παπαϊωάννου 50.000, Ζαχαρίας Στάθης 120.000, Βασίλειος Στάθης 120.000.

Διά την Εκκλησιαστική Επιτροπή
ΗΛΙΑΣ ΤΣΟΝΤΖΟΣ

Από το Βαγγέλη Κ. Γαλάνη ΑΝΑΡΡΙΧΗΣΗ ΣΤΑ ΜΕΤΕΩΡΑ

Ο Βαγγέλης Κ. Γαλάνης, από την Ιτέα, κατόρθωσε να αναρριχηθεί στον απότομο κατακόρυφο βράχο των Μετεώρων.

Την προσπάθειά του αυτή παρακολούθησαν πολλοί τηλεθεατές από τις ειδήσεις της τηλεόρασης. Η διάρκεια της προσπάθειάς του αυτής ήταν δύο ημέρες και μάλιστα διανυκτέρευσε, δεμένος με σκοινιά, στη μέση του θεόρατου βράχου και την άλλη ημέρα συνέχισε την προσπάθειά του.

Ο Βαγγέλης Γαλάνης, που είναι δάσκαλος στο επάγγελμα, ασχολείται με την αναρρίχηση και μάλιστα σήμερα είναι ομοσπονδιακός προπονητής του αθλήματος.

Αυτοί που φεύγουν

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΣΙΟΥΡΗΣ

Έφυγε απ' τη ζωή κι απ' ανάμεσά μας στις 23 Γενάρη, σε ηλικία 80 ετών, μια ολοφώτεινη κι αλησμόνητη προσωπικότητα, ο Λεωνίδας Τσιούρης, ο δάσκαλος.

Δευτερότοκος γιος του αείμνηστου Κοινοτικού Γραμματέα Δημήτρη Τσιούρη, ήπια το γάλα της ζωής απ' τη γενέθλια γη του Δεματίου και αναδείχτηκε σε λαμπρό εκπαιδευτικό και υπέροχο άνθρωπο, με πολλές αρετές, που απλόχερα σκόρπισε την καλοσύνη της ψυχής και της σκέψης του, τη φλόγα της δημιουργίας σ' όλους όσους είχαν την τύχη να ζήσουν κοντά του και να δέχονται της ανθρωπιάς του τη ζεστασιά.

Αλλά και σαν εκπαιδευτικός άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις σε συναδέλφους και μαθητές του.

Υπήρξε ένας εξαιρετος οικογενειάρχης και δημιούργησε μια ζηλευτή οικογένεια.

Το πέρασμά του απ' τον κόσμο τούτο αφήνει μια ολοφώτεινη παντοτινή θύμηση στην αγαπημένη του οικογένεια, στους συγγενείς και φίλους και γνωστούς που με ιερό σεβασμό κι άσβεστη ευγνωμοσύνη θα στέκονται αιώνια στη μνήμη του την αξέχαστη.

Η κηδεία του έγινε την επομένη στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κοπάνων, την οποία παρακολούθησε πολύς κόσμος.

Ας είναι ελαφρό το Γιαννιώτικο χώμα που τον σκεπάζει.

Αιωνία του η μνήμη.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗΣ

Για το θάνατο του εκλεκτού συναδέλφου μου, ΛΕΩΝΙΔΑ Δ. ΤΣΙΟΥΡΗ εκ Δεματίου - Ζαγορίου, εκφράζω και εγώ τα ειλικρινή συλλυπητήριά μου προς τον αδελφόν του και προσφιλέστατον φίλον μου κ. Γεώργιον Δ. Τσιούρη και τα άλλα αδέρφια του, ευχόμενος θερμώς να έχουν μακροζωίαν, υγείαν, ειρήνην και την παρά Κυρίου παρηγορίαν. Του μεταστάντος αδελφού των, ας είναι αιωνία η μνήμη και μακαρία η ανάπαυσις μετά Δικαίων εν χώρα Ζώντων.

Πράγματι ο αείμνηστος Διδ/λος Λεωνίδας Τσιούρης υπήρξε ευσυνείδητος εκπαιδευτικός με επίγνωσιν της αποστολής του, συνειδητός χριστιανός, αγνός Έλληνας, μορφωτικός και κοινωνικός παράγοντας και ενέπτευε λαμπράν διδασκαλικήν σταδιοδρομίαν.

Ας μου επιτραπεί να αναφερθώ και στην καταγωγή του. Ήτανε υιός του αείμνηστου Δημητρίου Τσιούρη, εξαιρετού οικογενειάρχου, ο οποίος εμόρφωσε και ανέδειξε στην κοινωνία μας τα καλά παιδιά του, του δραστηρίου εκείνου Κοινοτάρχου και Κοινοτικού Γραμματέως της Κοινότητος Δεματίου, που επί πολλά έτη προσέφερε ευεργετικές υπηρεσίας στην γενέτειρά του, στην περιοχή και στην Πατρίδα γενικότερα, σε δύσκολες εποχές, καταλείπων αρίστην υστεροφημίαν. Είναι αλήθεια ότι τέτοιες οικογένειες είναι τα υγιή κύτταρα της ελληνικής κοινωνίας.

ΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΔΑΛΑΓΓΕΛΗΣ
Συν/χος Δάσκαλος

ΜΝΗΜΗ ΛΟΓΙΩΝ ΤΟΥ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

ΛΕΩΝΙΔΑΣ Χ. ΚΟΥΛΑΣ

Από το Δεμάτι (1924 - 1997)

Ξεχωριστή πνευματική προσωπικότητα, Επίτιμος Δημοτικής Εκπαίδευσης, άριστος δάσκαλος και παιδαγωγός με μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελβετία, κάτοχος της γαλλικής γλώσσας, σύμβουλος του Υπουργείου Παιδείας σε θέματα αναδιοργάνωσης της Δημοτικής Εκπαίδευσης, συγγραφέας επιστημονικών συγγραμμάτων μεταφρασμένα από τη γαλλικά και άλλων βιβλίων της ειδικότητάς του.

(Από το περιοδικό ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ, Φεβ/ριος 2000)

ΤΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ 3^ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Από το Υπουργείο Γεωργίας ανακοινώθηκε ότι τα αρδευτικά έργα του Δήμου Ανατολικού Ζαγορίου εντάχθηκαν στο 3^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Αυτό σημαίνει ότι με το μεγάλο αυτό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το διάστημα 2000 - 2006 θα εκτελεστούν σημαντικά έργα άρδευσης στην περιοχή